

TEBİİ
MILLÎLERİN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Soylu 14720
Tarih: 06.10.2021

52995

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Süleyman Soylu** tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nuran İmiz
Şırnak Milletvekili

Şırnak'ın Gabar, Cudi ve Namaz dağlarında devam eden operasyonlarda yaşamını yitirenlerin cenazeleri günlerce bekletilmiş, ailelerin başvuruları yanıtızsız bırakılmıştır. Görgü tanıklarının iddialarına göre cenazeler kimsesizler mezarlığına numaralandırılarak gömülmüştür. Mezarlığa 3-4 cenazenin birlikte gömüldüğü iddiaları aileler tarafından bize iletilmiş ve basına yansımıştır. 5 ay içinde 37 cenazenin geldiği ve kimsesizler mezarlığında daha önce 32 mezarın olduğu ve şu an da 69 mezarın bulunduğu basına yansıyan iddiaları doğrulamaktadır. Cenazelerin gece yarısı zırhlı araçlarla mezarlığa getirildiği ve toplu bir şekilde gömüldüğü iddialar arasındadır. Mezarların numaralandırıldığı ve polisin kimseyi mezarlığa yaklaştırmadığı basına yansımıştır.

Ölü bedene, ölü bedeni gömmeye, taziye kurmaya, yas tutmaya saygı evrensel bir haktır. Ayrıca, dünyanın her yerinde yaşanan çatışmalarda cenazelerin alınıp aileleri tarafından defnedilmesi ahlaki bir sorumluluktur.

Türkiye'nin de taraf olduğu 1907 tarihli Lahey Sözleşmesi'nde ölü bedenlerin yağmalanmasının önlenmesi hükmü yer almaktadır. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra düzenlenen 1949 tarihli Cenevre Sözleşmesi'nde de tek tek yeniden belirtilmiş birçok yükümlülük bulunmaktadır. Uluslararası Ceza Mahkemesi statüsü 1998'de düzenlenip kabul ettiği 8. maddesi insan onuruna yönelik savaş suçlarının ölü insanları da kapsadığını belirtir. Yani ölü insanlara yapılanlar da savaş suçları kapsamına alınmıştır.

52995

Bu bağlamda;

1. Ailelerden habersiz cenazelerin numaralandırılarak toplu şekilde kimsesizler mezarlığına gömüldüğü iddiaları doğru mudur? Buna dair bir araştırma yapacak mısınız?
2. Ailelerin defalarca başvurusuna rağmen olumlu ya da olumsuz ailelere bir dönüş yapılmamasının gerekçesi nedir?
3. Cenazelerin hukuk, inanç ve ahlak kurallarına aykırı bir şekilde toplu olarak gömülmesi uluslararası hukuka aykırı değil midir?
4. Cenazelerin gece yarısı polisler tarafından gizlice gömülmesi emrini kim vermiştir? Bu hukuksuzluktan haberdar mısınız?
5. Bakanlığınız ailelere bu hukuksuzlukla ilgili bir açıklama yapacak mıdır?